

VVA berichten

Redactie-adres: Straat van Makassar 39, 1183 GX Amstelveen

september 2012 nr. 102

e-mail-adres: wjosso@zonnet.nl

TERUG VAN WEGGEWEEST

Ja, dat gevoel maakt zich in september van veel mensen meester. De vakantie werd vol overgave gevierd en wat rest zijn herinneringen, de souvenirs en natuurlijk talrijke foto's en filmpjes, die je met de moderne digitale techniek weer kunt vertonen op je televisiescherm.

Ook de VVA-groep is al weer een tijdje terug van haar reis naar De Cantal. Een reis, weliswaar met de nodige hinderenissen, maar bovenal een reis waarin men genoot van elkaars gezelschap, onderlinge hulp en de nodige humor. Nu hoor ik sommigen zeggen: hoe weet je dat nu? Je was er niet bij. Helaas kon ik niet mee, maar meerdere reizigers hebben mij enthousiast gebeld en hun ervaringen overgebracht, terwijl in deze VVA-berichten Riet Dumas 6 pagina's vol haar mooie verslag heeft gepubliceerd en daarin kunt u lezen wat ze zoal beleefd hebben, terwijl Riet dat op meerdere plekken onderbouwt met wetenswaardigheden en feiten. Harry Delpout nam het verslag van de Familiedag voor zijn rekening, dus we zijn helemaal compleet.

Al toonde de zomer zich hier in Holland niet in zijn beste verschijningsvorm, er was genoeg te beleven om binnenshuis het slechte weer te vergeten. Zo was er al vroeg het Europese Kampioenschap Voetbal, waarvan onze groep één wedstrijd heeft kunnen volgen in Mirafior, helaas die ging tegen Portugal verloren. Dan het tennistoernooi in Wimbledon, de Tour de France en als klap op de vuurpeil de Olympische Spelen in Londen. Je kwam ogen te kort om het allemaal te volgen en gelukkig bezorgden Marianne, Ranomi, Epke, Dorian en de hockeydames ons de glans van gouden medailles.

De overweldigende openings- en sluitingsceremonies waren shows met een hoog gehalte van kunst, Engelse historie, spektakel, techniek, humor en bravoure. Kortom: wie wilde genieten kon genieten.

En nu moeten de meeste mensen de draad weer oppakken, zo ook de VVA en het eerste verenigingsfeit dat zich aandient is de algemene ledenvergadering op zondag 11 november 2012 in De Bilt. Ja, u leest het goed: in de plaats vanwaar deze zomer ons de depressieve berichten over het weer werden kenbaar gemaakt, heeft onze penningmeester Emile Weesie een uitstekende gelegenheid gevonden waar we kunnen vergaderen. Velen waren een beetje uitgekeken op Mennorode en hebben te kennen gegeven wel eens op een andere locatie te willen vergaderen. Nu dat is gelukt. Voordeel van De Bilt boven Elspeet is het ook dat het wat centraler is gelegen. Op pagina 2 leest u er meer over. Noteer de datum 11 november 2012 alvast in uw agenda, want buiten het vergadergedeelte zullen we kunnen genieten van impressies over de Frankrijkreis, en kennis kunnen nemen van een powerpointpresentatie over een familiegeschiedenis, en natuurlijk ook plannen maken voor het komende verenigingsjaar.

Redactie

De geschiedenis van de wijn

Van Ton Longayroux ontving de redactie een e-mail met als bijlage "**Le Vin dioporama**" waarin o.a. de historie van de wijn wordt belicht.

De wilde wijnstok "**Vitus Vinefera**" komt uit de Kaukasus en is uiteindelijk in Egypte terechtgekomen. Al vanaf 3000 v. Chr. zijn er vele afbeeldingen van wijnsproten van Egyptische wijnbouw nagelaten. Circa 2000 v. Chr. bereikte de druivenstok Griekenland en de kunst van het wijn maken heeft zich verspreid naar de Etrusken en de Romeinen die de wijnteelt perfectioneerden.

Over wanneer de wijnbouw in Frankrijk precies is begonnen, zijn verschillende theorieën. De eerste groep die in Frankrijk gestructureerde systematische wijnbouw heeft geïntroduceerd, zijn de Romeinen. Toen **Constantijn de Grote** in 313 het Christendom als enige officiële geloof uitriep, ging de kerk zich intensief met wijnbouw bemoeien.

Tegenwoordig vindt wijnbouw plaats in wijnstreken over de hele wereld in gematigde klimaatzones. Men spreekt van de Oude Wereld (Europa) versus de Nieuwe Wereld (vooral Noord- en Zuid-Amerika, Zuid-Afrika, Australië en Nieuw-Zeeland).

Uit het verslag van de reis naar Auvergne dit jaar kunt u lezen dat onze eigen Harry Delpout zich opgeworpen heeft als sommelier. Een sommelier is eigenlijk een kelner/gastheer die zich bekwaamt heeft in combinaties van wijn en spijzen. Harry heeft onverwachte talenten getoond. In restaurants wordt het vak uitgeoefend om gasten hierover te kunnen informeren.

In een volgend nummer zullen we nog wat nader ingaan op de geschiedenis van de wijn.

UITNODIGING
voor de
Najaarsbijeenkomst en Algemene ledenvergadering op zondag 11 november 2012
in de Duiventil, Jasmijnstraat 6, 3732 EC De Bilt

Programma:

12.00 uur	: Ontvangst in de Duiventil
12.30 - 13.30 uur	: Koffiedrinken en lunch
13.30 - 14.15 uur	: Presentatie Paul Luscuere Frankrijkreis 2012
14.15 - 15.00 uur	: Gelegenheid om wat te drinken
15.00 - 15.30 uur	: Jaarvergadering
15.30 - 16.30 uur	: Powerpointpresentatie Jacques Noordermeer over familiegeschiedenis
16.30 uur	: Afsluitende borrel

Agenda Algemene Ledenvergadering.

1. Opening voorzitter
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Notulen Algemene Ledenvergadering dd. 12-11-2011 (Afdrukt in VVA-berichten 99 dec.2011)
4. Jaarverslag 2011 van de secretaris
5. Financieel Verslag 2011 van de penningmeester
6. Verslag kascommissie
7. Begroting 2013
8. Benoeming kascommissie
9. Verkiezing bestuurslid: *(Aftredend is Wiet Josso, hij stelt zich herkiesbaar) Tegenkandidaten kunnen worden voorgedragen vóór 11 november 2012)*
10. Voorjaarsbijeenkomst
11. Rondvraag
12. Sluiting

(van de deelnemers wordt een bijdrage verwacht van € 12,50 p.p.)

Aanmelden voor de vergadering

Bij deze VVA-berichten is een aanmeldingsformulier ingesloten waarop u uw deelname aan de vergadering kenbaar kunt maken. Het aanmeldingsformulier dient vóór 27 oktober a.s. gezonden te worden aan onze secretaris A.C. Josso Straat van Makassar 39, 1183 GX Amstelveen.

De betaling dient te geschieden aan de penningmeester VVA, EJM Weesie Schoolstraat 17, 3732 DV De Bilt op rek nr. 3750.09.280 van de Rabobank

Hoe kunt u De Duiventil in De Bilt bereiken?

Auto:

A27 afslag 31 (De Bilt, Veemarkt), bij stoplichten rechtsaf (Hollandse Rading); bij eerste stoplichten rechtsaf (Blauwkapelseweg); bij de eerste rotonde rechtdoor (Burgemeester De Withstraat) ; bij derde straat links (Jasmijnstraat) na 100m rechts is parkeerplaats en De Duiventil, gratis parkeren, ook in omliggende straten.

Openbaar Vervoer:

Vanaf Utrecht Centraal Station buslijnen 50, 52, 53, of 74. Uitstappen bij bushalte Tunneltje De Bilt. Na uitstappen even richting de stoplichten lopen, tunneltje onderdoor (Kapelweg), aan het eind van de straat schuin naar links (Burg. de Withstraat) tweede straat rechts (Jasmijnstraat) Na 100 m rechts op nr. 6 is de Duiventil.

Verslag van de reis naar Auvergne en het verblijf in Miraflor, Mauriac,

Deelnemers zijn:

Anneke Cinqualbré, Harry en Pita Delpeut, Riet Dumas, Johan en Mieke Goudeau, Mart en An Hutchison, Max en Pieter Laboyrie, Miep Laboyrie-Spoelstra, Frits en Virginie Lammerts, Mariline Limbertie, Ineke Limbertie, Paul en Ilonka Luscuere, Hanne Sons, Ad en Bep van Zelst.

Zaterdag 16 juni: Reis naar Mauriac

Om 03.45 belt de taxichauffeur aan. Ik knoop snel de veters van mijn schoenen vast, laat mijn blik nog een keer door de kamer gaan, sluit koffer en tas en draag mijn bagage over aan de chauffeur. Het regent hard. De route gaat nu via Hanne's huis naar Rijswijk waar wij Paul en Ilonka ophalen. Zij staan al klaar voor hun flat: dus instappen en wegwezen. Op Schiphol zijn de meesten van de "vliegers" al gearriveerd. Wij begroeten elkaar en maken kennis met een nichtje van Virginie en Frits: Mariline Limbertie, dochter van Paul en Anneke beiden helaas al overleden. Het inchecken van de bagage moet je zelf doen. Dan blijkt dat ik alleen het koffertje kan inchecken en blijf ik met een enorme tas als handbagage lopen.

Het vliegtuig vertrekt met enige vertraging. Vier personen blijken niet aan boord te zijn, terwijl hun bagage dat wel is. Als die eruit is gevist, stijgen we op en landen na anderhalf uur op vliegveld Charles de Gaulle. Wij hebben ruim een uur om over te stappen. In de praktijk blijkt, dat je dat uur alleen al nodig hebt om te komen op de plek waar het toestel naar Clermont Ferrand staat. Het gaat trap op, trap af, gangen door, hoekje om, trapje op etc., etc. Het is niet alleen vermoeiend, maar ook erg lastig door de grote tas die met mij op stap is. Gelukkig neemt Pieter de tas van mij over. Dan komen we opnieuw bij een veiligheidscontrole. Net als op Schiphol moeten de meesten van ons de schoenen uit doen, de horloges af en andere metaalwaren uit broekzakken halen en in een mandje leggen, terwijl de mannen ook de riemen uit de broek moeten halen. Sommigen worden dan ook nog met de hand gefouilleerd. Wij gaan nog een stukje met de shuttlebus over het vliegveld. De bus is tamelijk vol en ik sta bij de chauffeur. Die begint een praatje. Vraagt waar wij vandaan komen, vertelt dat hij Nederland heeft bezocht en vraagt dan: waarom dat oranje. Dat leg ik uit. Het laatste stukje naar het vliegtuig gaat lopend door regen en wind. Na nog geen uur later landen we in Clermont Ferrand, waar de bus voor ons al klaar staat.

Om ca 13.00 uur komen we in Miraflor aan. Het is er bijna uitgestorven. Men had ons zo vroeg niet verwacht. Het is denk ik de eerste keer dat de "openbaar vervoer reizigers" als eerste arriveren. Om de ergste dorst te lessen worden twee kannen vruchtensap voor ons neergezet. Dan gaan wij naar onze kamers om uit te pakken en/of uit te rusten. De weg naar de kamers lijkt een miniversie van de tocht door Charles de Gaulle dus gang door deur door, trapje af hoekje om ... Later ontdek ik de korte weg buitenom.

Een paar uur later ontmoeten wij de autorijders: Harry en Pita met Miep en vervolgens Ad en Bep. Van Frits is bericht gekomen dat ze met autopech kampen en pas laat zullen arriveren. Plotseling staan er twee Françaises in de hal. Ik herken een ervan die ik in 1992 in Nederland heb ontmoet in gezelschap van mijn vrienden uit Pleaux na hun bezoek aan de Floriade in Zoetermeer. Zij hebben kopieën van documenten bij zich voor Max. Wachtend op zijn terugkomst van een wandeling naar Mauriac, vragen zij naar andere VVA-leden, o.a. Tiny, Raymond. Zij schrikken hoe vaak ze te horen krijgen: overleden.

Aan het begin van de eerste gemeenschappelijke maaltijd spreekt Pieter, bij afwezigheid van Frits, een welkomstwoord. Dan is het eten, drinken en bijpraten geblazen. Zo vertellen An en Anneke van hun zoektochten per computer naar voorouders van Auvergnaatse emigrantenfamilies. Hun omgeving kan dan verzuchtingen horen als: Ik ben een zoon kwijt, hoera ik heb een gezin gevonden, er is een baby zoek, waar zijn die kinderen gebleven. Ze zijn blij met iedere vondst en wij zijn blij met wat zij met zoveel plezier voor ons naar boven halen.

Pas om ca. 22.00 u arriveren Frits en Virginie met hun nichtje Ineke Limbertie. Zij is een dochter van Adriaan Limbertie, de naar Canada geëmigreerde broer van Virginie. Ze worden door de VVA-ers met open armen ontvangen en de mensen van Renouveau bieden hun snel een karaffe wijn aan, wat stokbrood en een kleine salade.

Zondag 17 juni: Barrage de l'Aigle

De geplande ochtendbijeenkomst gaat niet door. Dus genieten wij op het terras van het mooie weer en wat later van het "apéritif de bienvenue": het welkomstdrankje. Het is een mix van een bodempje chataigne (kastanje) liqueur aangevuld met witte wijn. Het smaakt uitstekend. Intussen is duidelijk geworden dat er slechts voor één dag, de woensdag, een bus is geregeld, voor de andere dagen zou met eigen vervoer gereden moeten worden. Aangezien wij met zijn twintigen zijn en over slechts drie auto's beschikken is dat een probleem. Frits gaat met de Miraflorleiding in conclaaf en na enige tijd is er witte rook. Er wordt voor de overige dagen alsnog een bus geregeld. Vandaag zullen enkele VVA-ers met Franse gasten van Miraflor kunnen meerijden. Zo vertrekken wij na het déjeuner in colonne naar de Dordogne en de Barrage de l'Aigle. Ik rijd mee in een Franse auto en heb alle gelegenheid om het Frans te oefenen.

De eerste stop is op een brug over de Dordogne, bij het monument ter herinnering aan en ter waardering voor de ontwerpers en de bouwers van de Barrage de l'Aigle ook wel genoemd "le Barrage de la Résistance" (barrage van het verzet), Hier geeft Jean Luc (JL) onze gids gedurende de vakantie een uiteenzetting over de geschiedenis van de totstandkoming van deze barrage.

Na het begin van WOII (voor Frankrijk 1939-1945) zochten veel mensen een toevlucht in Auvergne om zich schuil te houden voor de Duitsers. Daaronder waren ook veel studenten met name uit de Elzas. Het is niet te verbazen dat in Auvergne dan ook een sterke verzetsbeweging ontstond. Een voordeel was dat er in die tijd veel werkgelegenheid was. Sinds 1935 werkte men aan de barrage de L'Aigle. De directeur van het project was tevens hoofd van het verzet in Auvergne. Alle lijnen voor de uitvoering van het werk en dat voor het plegen van verzet kwamen samen in één hand. Dat bood een uitgelezen mogelijkheid om het verzet optimaal te laten functioneren en tegelijkertijd het werk aan de barrage waar mogelijk te traineren zonder dat de Duitsers dat als tegenwerking zouden kunnen zien. Dat traineren was belangrijk, omdat de Duitsers groot belang hadden bij de te verwachten elektriciteitsopwekking, maar de Fransen dus even niet. Die opzet is uitstekend geslaagd en de barrage is uiteindelijk vlak na de oorlog in 1945 voltooid, vandaar de bijnaam: barrage de la Résistance. Uiteindelijk zijn

tussen 1930 en 1960 60 barrages in Auvergne gebouwd, die de opwekking van energie door waterkracht moesten gaan verzorgen. De barrages waren ontworpen en gebouwd om in de toekomst daar spoorlijnen over te laten lopen. Daarvoor was na WOII geen geld meer voor. De oorlog in Indochina (het huidige Vietnam) slokte de reserves op. Met het ontbreken van goede verkeersverbindingen, liep en loopt de werkgelegenheid terug en begon de ontvolking van het gebied. Dat werd nog versterkt toen in 1984 de spoorlijn Parijs-Mauriac gedeeltelijk onder water kwam te staan en Mauriac dus niet meer per trein te bereiken was.

De tweede stop is bij een dam op miniformaat, gebouwd om de precieze effecten van de te bouwen barrage te kunnen bestuderen. Dan bij de derde stop worden wij in een klein lokaaltje ontvangen, waar aan de hand van een documentaire het verhaal van de totstandkoming van de barrages nog eens uit de doeken wordt gedaan. Voor enkelen wordt het te machtig, die sluipen eerder weg om wat frisse lucht te halen.

Bij het diner in Miraflor wordt weer veel gelachen. Jean-Luc probeert nog onrust te stoken door te zeggen dat het niet zeker is of de voetbalwedstrijd Nederland-Portugal op tv te zien zal zijn. Niemand maakt zich druk daarover, want dat zal vast gebeuren. Na het toetje haalt Bep de oranje spullen te voorschijn die ze speciaal voor de EK-wedstrijden heeft meegenomen. De fans behangen zich ermee, tot hilariteit van de Fransen. Helaas heeft het niet geholpen. Nederland verloor en lag uit het toernooi. De volgende dag komen enkele Fransen hun medeleven betuigen met het verlies.

Maandag 18 juni: Chateau d'Auzers

Vanmorgen staat er een bus met chauffeur voor ons klaar. We gaan naar Chateau d'Auzers, een kasteel dat dateert uit de 14e eeuw en sindsdien nog steeds in bezit is van dezelfde familie.

Bij een brand in de 15/16 eeuw werd bijna alles verwoest, behalve de huidige eetzaal (vroeger de eetzaal voor het personeel). Als wij die zaal binnenkomen staan alle tafels gedekt voor een diner, maar helaas niet voor ons. Als we ooit weer komen, willen we daar eten.

We bezoeken de bibliotheek vol met mooie in leer gebonden boeken uit de 16e eeuw tot en met de 20e eeuw. Een handgeschreven boek van het kadaster uit de 16e eeuw ligt er opengeslagen. Het is bijzonder dat dit bewaard is gebleven, want tijdens de revolutie zijn veel van die boeken verbrand met de bedoeling zo van belasting op onroerend goed af te komen. We zien ook prachtig serviesgoed van Sèvres-porselein, meubels, zoals een tafeltje met lade en een marmeren blad, gemaakt door een Hollandse kunstenaar. Het blijkt een cadeau te zijn dat een van de kasteelvrouwen bij haar huwelijk kreeg van Koningin Marie-Antoinette. Merkwaardige voorwerpen worden getoond zoals een mini sjoelbak met ivoren knikkers in plaats van schijven en een po, die iets weg heeft van een sauskom. Vrouwen konden door het onder hun wijd uitstaande rokken te schuiven, hun hoge nood lenigen. Dat ging des te gemakkelijker omdat ondergoed nog niet werd gedragen.

De vader van de huidige graaf kon zijn benen wegens verlamming niet gebruiken maar des te beter zijn handen. Het borduurwerk, dat hij heeft nagelaten kunnen wij nu bewonderen, zoals grote wandkleden o.a. met de wapens van alle voorouders, beklede stoelen en sofa's.

We bezichtigen ook de kapel met wandschilderingen uit de 16e eeuw. Deze kwamen te voorschijn toen de houten betimmering van een kantoorruimte was weggehaald.

Na het bezoek rijden we weer terug naar Miraflor voor het dejeuner. Boven de buitentrapp naar de kamers ontdek ik twee nestjes in één ervan zie ik drie snaveltjes in het gelid boven de rand uitsteken. Van kenners hoor ik dat het gekraagde roodstaartjes zijn.

Dinsdag 19 juni : Les monts du Cantal, le Vallée de la Jordanne, de Puy Mary, Déjeuner in Falgoux in restaurant Chez Louis

Vroeg op, de bus met chauffeur staat klaar, het weer is goed, de regen is alleen 's nachts gevallen en de donderslagen ook, dus niets houdt ons tegen. We rijden van Mauriac via de D922 naar het zuiden, passeren Drugeac en de rivier de Maronne, rijden langs Saint-Cernin en Jussac naar Aurillac en volgen dan de loop van de Jordanne tot we in Saint-Simon stoppen voor de koffie. Na de koffie bekijken we op het plein het oorlogsmonument en de lindeboom van Sully:

Deze is geplant rond 1600 op last van de Duc de Sully, toen minister van landbouw tijdens het bewind van Hendrik IV, bijgenaamd de goede koning (le Bon Roi). Sully wilde hiermee herbebossing stimuleren en ook de belangstelling en de welgezindheid tonen van de koning voor de boeren en de landbouw. Daarom moest als symbool hiervan op elk dorpsplein een linde worden geplant.

Aan het dorpsplein staat ook een nogal nieuw kerkje (1900), waar fresco's zijn te bewonderen over het leven van Gerbert d'Aurillac (ca 940-1003), de eerste Franse Paus, Silvester II. Hij was een "homo universalis": een wetenschapper, staatsman, man van de kerk, Europees denker. Men zou hem kunnen beschouwen als de eerste Europeaan. Hij had goede contacten met keizer Otto 1 van Duitsland en was leermeester van Otto III. Deze zou later ervoor zorgen dat Gerbert tot Paus werd gekroond. Gerbert was ook leermeester van Hugo Capet en droeg bij aan de vestiging van de dynastie van de Capets. Hij bood een kroon aan Etienne van Hongarije aan en gaf hem de titel koning. Zijn bijnaam "maker van koningen" is hiermee wel duidelijk. Tot op de dag van vandaag wordt Silvester II geëerd als de stichter van de soevereine staat Hongarije. Het is de kroon van St. Etienne die aan de basis staat van de realisatie van het gewelf van het kerkkoor. Bij gelegenheid van het duizendjarig bestaan van de staat Hongarije in 2000 is het idee ontstaan het leven van Gerbert in fresco's vast te leggen. Dit is gedaan door de Hongaarse kunstenaar Szinté Gabór.

We gaan verder en volgen de loop van de Jordanne, passeren Lascelles, waar het geboortehuis van JL staat, hetgeen leidt tot emotionele verhalen over de verbondenheid met zijn familie en zijn geboortestreek. JL wijst ons ook op verschillende bloemen en planten zoals Sintjanskruid en Arnica, wijst op een kruising van de Salers koeien, namelijk de Aubrac, vertelt dat de wegen vanaf de oceaan naar Aurillac zeer goed werden onderhouden omdat daarover het zout werd vervoerd, o. a. van groot belang voor de kaasproductie. Die "zoutroute" wordt ook wel de route blanc genoemd, de witte route.

Als wij langs weinig begroeide hellingen rijden vertelt hij dat de bomen die wij zien niet ouder zijn dan 50 jaar. Het gebied was vrijwel geheel ontbost, maar het bos herovert de bergen en de heuvels. Dat komt niet alleen door verminderde kap en natuurlijke herbebossing. We passeren ook: Mandaille-Saint-Julien, zien de Colle de Cabre, de Puy Griou en de Vallée de la Mars waar de geboorteplaats van Bizet ligt.

Bij de Puy Mary kunnen we kiezen: naar de top via de trappen, naar een film over het ontstaan van het gebied van vulkanen naar de huidige situatie en/ of het café in. Ieder zoekt zijn meug. Ik ga naar de film over het ontstaan van het vulkanisch gebied, die wordt geprojecteerd op twee zijden van een piramide. Zes stoere lieden halen de top. Behalve JL zijn dat: Harry, Pieter, Anneke, Ineke en Mariline. Het déjeuner gebruiken wij in Falgoux, restaurant Chez Louis. Eerst een salade, dan een flensje met ham/kaasvulling, vervolgens de Auvergnaatse truffade, een aardappelgerecht met kaas. Voor de foto of film proberen wij zo lang mogelijke slierten te trekken. Dan volgt als toetje taart: een dunne krokante bodem bedekt met een mengsel van frambozen en bosbessen en koffie toe. Ik prijs de taart zeer en even later biedt de serveerster mij een tweede stuk aan waaraan ik geen weerstand kan bieden. Meer dan verzadigd stappen wij weer in de bus. Wij rijden naar het noorden op weg naar het kerkje van Cheylade. Onderweg maken we een fotostop bij een monument: een koe met haar kalf en daarnaast een herder.

De tekst luidt: *Hommage aan het Salersras van onze bergen en aan de herder die zich van af zijn jeugd wijdt aan de harde arbeid. Het kerkje van Cheylade heeft een rond gewelf bestaande uit 1428 houten caissons of cassettes uit de 17^e eeuw. Ze zijn allemaal beschilderd met verschillende symbolen en motieven, zoals bloemen, vruchten, planten, dieren, hartjes, engeltjes. Met een verrekijker zou je alles heel duidelijk kunnen zien. Gelukkig zijn er kaarten van het gewelf te koop, ook handig als je een verslag moet schrijven.*

Na Cheylade rijden wij via Ydes (met veel meubelfabrieken vanwege de beschikbaarheid van hout) op Mauriac aan. In de bus citeert JL af en toe een gedicht, of zingt een Auvergnaats lied en op het eind van de trip gaat hij in het gangpad van de bus de bourrée dansen. Ilonka springt op en doet mee. JL is normaal al zeer druk, maar deze dag is hij dat extra vanwege de opluchting over de uitslag van een rechterlijke beslissing inzake de adoptie of voogdijerschap van een kind. In Mirafior doen wij de maaltijd weinig eer aan omdat wij nog verzadigd zijn van het dejeuner. We zien dat An geen toetje wil en daar willen we wat aan doen door alle

resterende toetjes en resten van toetjes voor haar neer te zetten. Ze geeft geen krimp.

JL reikt na het eten aan iedereen een "diploma" uit, zowel aan de vijf die de top van de PUY Mary hebben bereikt (zij staan op de foto) als aan degenen die de top alleen gezien hebben. De namen zijn veelal geheel of gedeeltelijk verhaspeld. Niet zo vreemd. Voor JL zijn het vreemde namen uit een vreemde taal en in een vreemd handschrift. Zo krijgt Ilonka een diploma op naam van Wanka en een op naam van Honka. Het zorgt in ieder geval weer voor hilariteit. Desgewenst verbetert hij ze.

Woensdag 20 juni: Familiedag

Deze dag bracht ik bij mijn Franse vrienden door. Het verslag van de familietocht is dus niet van mijn hand, maar van onze bijzondere correspondent, Harry Delpeut, sommelier b.d., die u hierbij ook zijn hartelijke groeten overbrengt.

Na lekker te hebben ontbeten met koffie en jus staat om 08.30 uur de bus klaar voor vertrek. De doos met picknickspullen wordt ingeladen en ooooooh....., wat een schrik, er zat geen wijn in en dat was door Frits scherp opgemerkt. Geen nood: de limonade ging in het putje en de petflessen werden gevuld met rood en rosé, het laatste opgeborgen in het koelvak bij buschauffeur Frank. In goed overleg had Ad besloten dat ik deze dag tijdens de picknick als sommelier op zou treden, het tijdig aanleggen van de wijnvoorraad heeft dus mijn optreden gered. Omdat koffiedrinken onderweg op een zonnige dag een goede gewoonte is, hebben we dat gedaan in Beaulieu sur Dordogne. Er was een leuke markt met veel plaatselijke producten.

De koffie in restaurant Vellinus was goed en dat mocht wel ook, want het was duur.

De eerste bestemming was Brugale (gemeente Cahus Corrèze) waar Johan Goudeau zijn wortels heeft. Een door de zon gestoofd dorpje met een spoorlijn aan de rivier de Cère. De vuilniswagen reed ons voor over de smalle wegen. Na te hebben rondgevraagd aan enkele autochtonen kwam bij niemand van deze mensen de naam Goudeau bekend voor, al ligt er in de buurt wel een gehuchtje met deze naam.

Terug richting Pleaux, we zien nu het verschil in bouwstijl en de gebruikte materialen van de huizen in de Lot en de Cantal, het heeft te maken met het aanwezige vulkaanmateriaal. We slaan af richting Cros-de-Montvert, waar we een picknick hebben voor de lunch. We bepalen een goede plek recht voor de kerk die net wordt schoongemaakt na de restauratie. Het is een schitterend klein kerkje met nieuwe en oude schilderijen. Hier is het doopwater over de families Limbertie, Bergonje en Cinqualbré heen gegaan. Op het plein voor de kerk staat een boerenwagen met kerkmeubilair en desgevraagd mogen we hem gebruiken als picknicktafel.

De grote kartonnen doos wordt uitgepakt en er zit voor iedereen een plastic zak in met versnaperingen, vers stokbrood en fruit. Hier heb ik de codes geleerd die bij het sommelierschap horen. Rood of rosé? Dit zijn de antwoorden: ja lekker!, doe maar een beetje bij, pleur maar vol, gooi maar vol, lekker spul. Sommigen knikten alleen maar: dat zijn de stille drinkers. Ik zag ook nog iemand die zelf aan het schenken was.

Iedereen weer ingeladen en op weg naar Escladine, waar de familie Laborie haar wortels heeft. Geschenken worden overhandigd en handen geschud, het was een echt weerzien. Paul Delpauch doet daar de boerderij met zijn zoons, het is een echte boer want hij klaagt over hoge voerprijzen voor de koeien.

Verder gaat de tocht op zoek naar Lascombe van waar de familie Luscuere afkomstig zou zijn. We hebben daar met een man gesproken, maar die zei de naam Luscuere niet te kennen. In Chaussenac zou het ook nog kunnen zijn, want Ilonka zag daar nog een naambordje met haar naam.

Dan nog naar le Peuch, waar mijn familie van afkomstig is, we worden verwelkomd door Marius Albessard, die in ons familiehuis woont, hij is nog kras voor zijn leeftijd. We hebben voor hem worst meegenomen uit Beaulieu wat hij zeer waardeerde. 4 Jaar geleden hebben we hem ook gesproken. Hij zei het erg druk te hebben met faire des pirouettes (hooischudden).

Na een klein stukje rijden waren we weer terug in Mauriac, waar we - moe maar voldaan na een gezellige dag - uitstapten. Op het terras in de zon heb ik de bekiers nog een keer gevuld met overgebleven wijn en hebben nog wat nagekeuveld. Ik had de codes onthouden.

Tot zover de bijdrage van Harry Delpaut

Donderdag 21 juni: Collonge la Rouge (Corrèze), déjeuner in Meyssac

In onze bus (met een andere chauffeur) rijden dit keer ook een aantal Franse gasten van Miraflor mee. JL is van zichzelf al druk, hij zou eigenlijk alle kennis die hij heeft willen overdragen en hij vertelt veel en lang achter elkaar. Ook als je de Franse taal een beetje machtig bent, is het moeilijk en vermoeiend om hem te blijven volgen. Degenen die het Frans helemaal niet of slecht kunnen volgen verstaan, moeten steeds wachten tot Ineke de kans krijgt om te vertalen. Uiteraard moet dat beknopter zijn dan de uitweidingen van JL. Nu met de Fransen erbij, waarvan een deel voorin zitten, wordt het nog moeilijker te volgen. De Fransen reageren op JL, er worden kennelijk veel grappen en grollen over en weer uitgewisseld.

Als we door Mauriac rijden wijst JL op een tekst boven een deur: LanX. Napoleon heeft destijds een andere jaartelling ingevoerd, waarbij het jaar waarin hij aan de macht kwam als l'an I werd aangeduid. Monsieur Landix uit Mauriac heeft daarop als protest zijn naam als LANX boven zijn deur gezet. Door het landschap rijdend vertelt JL over de gesteenten die hier te vinden zijn, zoals basalt, lauze, ardoise (roodbruin) mica (blauwachtig) en ook fonolytisch gesteente, o.a. te herkennen aan de klank die het geeft. Er worden stukjes gesteenten gedurende de rit doorgegeven, zodat we structuur, gewicht, kleur en soms ook de klank kunnen zien, voelen en horen.

Onderweg zien wij vele huizen met gesloten luiken. JL zegt dat de streek ontvolkt raakt. Er is te weinig werk, dus de mensen trekken naar de steden en komen in het weekend of alleen in de vakanties terug naar het ouderlijk huis. De voornaamste bron van inkomsten is dan ook het toerisme. Ik probeer als gewoonlijk op een kaart de route te volgen. Na Argentat raak ik het spoor bijster. Geen van de namen op de verkeersborden kan ik op de kaart vinden. Intussen snakken we naar een kop koffie. De chauffeur zegt nu niet te willen stoppen, want we zullen er over 10 minuten zijn. Uiteindelijk blijkt dat het de chauffeur te zijn die het spoor bijster is. We komen dan ook 45 minuten later dan gepland in het rode dorp aan: Collonges Rouge en dan is het uiteraard eerst koffiedrinken op een terras.

Dan staat een vrouwelijke gids voor ons klaar. JL en de gids begroeten elkaar met twee kussen. JL is wat teleurgesteld en zegt: in Auvergne geven wij er drie, waarop Virginie opmerkt dat ze dat van de Hollanders hebben overgenomen. JL gaat in de startblokken staan om met Virginie de begroeting over te doen, maar die zag de bui hangen en had al een strategisch stapje terug gedaan. We bezichtigen het stadje en krijgen uitleg met vertaling.

Collonges ligt op een van de pelgrimsroutes naar Santiago de Compostella. In de gevels zijn op enkele plaatsen afbeeldingen van een pelgrim geplaatst. Het hotel-restaurant: relais de Saint Jacques de Compostelle heeft zelfs een zeer grote afbeelding van een Jacobsschelp boven in de gevel. Wat verder wordt ons gewezen op een reeks stenen die trapsgewijze half uit de muur steken. Een hulp voor de pelgrims om zo moeilijke obstakels te kunnen passeren zonder grote omwegen te hoeven maken. Ons wordt ook op een aantal eigenaardigheden gewezen in de bouw van de huizen. De oorzaak daarvan is het ontwijken van belastingen. Als voor de belasting het bebouwde grondoppervlak als criterium gold, hield men dat zo klein mogelijk, maar maakte hogerop, op de eerste of tweede verdieping, grote boven de straat hangende uitbouwen. Werd belasting geheven op ramen die een bepaald oppervlak overschreden, dan maakte men uiteraard 4 kleine raampjes in plaats van een groot. Het zoeken van mazen in regelgeving is zo oud als er belasting bestaat.

Wij bezoeken ook de Romaanse kerk, met een aantal "romaansachtige" uitbreidingen en aanpassingen. Bijzonder is de toren, via welke het daglicht ook de kerk bereikt. Bijzonder is ook dat al sinds de strijd tussen protestanten en katholieken, beide groeperingen van de kerk gebruik bleven maken. De protestanten hielden een dienst in het rechterdeel en de katholieken in het linkerdeel. Dit heeft geduurd tot de Franse revolutie in 1789. Daarna werd het verboden en is de kerk sindsdien uitsluitend voor de katholieke dienst. Aan de buitenkant van de kerk zijn nog de contouren te zien van huizen die tegen de kerk aan waren gebouwd. Dit om het ongezien bereiken van de kerk in tijden van vervolging mogelijk te maken.

We passeren een winkel vol met gekonfijte vruchten, een lust voor het oog en niet minder voor de mond. Ik koop een paar gekonfijte clementines en laat ook enkele VVA-ers er kennis mee maken. Na het bezoek aan Collonges gaan we naar Meyssac waar het dejeuner op het langwerpige terras wordt gebruikt. De groep is luidruchtig geworden. Er is een Frans en een Nederlands uiteinde aan de tafel. In het overgangsbied zitten JL, Ineke, Mariline en Pieter, die voor zover ik dat kan waarnemen enorm om/met de Fransen moeten lachen.

was het volgende.

Tijdens een optreden van JL gaat de deur open. Pita verschijnt met een brede glimlach op haar gezicht. JL zingt door. Pita doet de deur dicht, waarbij een onderdeel van, ja van wat ... op de grond valt. JL zingt door. Pita, nog steeds glimlachend maar ook verbaast, kijkt naar het gevallen voorwerp en raapt het op. Kijkt de zaal in met opgetrokken wenkbrauwen, bekijkt het voorwerp weer grondig van alle kanten, bekijkt de deur van boven naar beneden, begrijpt er niets van, kijkt de zaal weer in alsof daarvan de oplossing moet komen, doet de deur weer open, bekijkt aan de buitenkant de deurpost van boven naar beneden en weer terug, doet de deur maar weer dicht, bekijkt nogmaals het ding in haar handen en legt het dan eindelijk terzijde op een tafel en gaat nog steeds met een brede glimlach een plaats zoeken. Andre van Duin zou haar deze entree niet verbeterd hebben. Korte tijd later gaat de deur weer open. Dit keer komt Ilonka binnen die lijkt te schrikken als ze JL aan het performen ziet. Alsof ze alles verwacht had, maar dat niet. Ze neemt de situatie ernstig en op haar gemak in ogenschouw, loopt dan rustig dwars over het "podium" naar een lege stoel. Een derde keer wordt de deur geopend, deze keer slechts op een kier. JL die op de voorgaande entrees niet reageerde, doet dat nu wel. Hij loopt zingend richting van de deur om degene die door de opening loert binnen te halen. Als JL vlakbij is doet die onbekende de deur met een klap dicht. JL draait zich om en zingt door.

Vrijdagochtend 22 juni: Bort les Orgues en boottocht over het stuwmeer

Ad en Bep van Zelst vertrekken in de ochtend naar huis om op tijd te zijn voor logés die in aantocht zijn. Ik laat evenals Johan en Mieke de morgentrip aan mij voorbijgaan. Het is heel rustig op het terras totdat met veel lawaai het gras gemaaid wordt. In een hoek van het terras ontdekken wij een soort hommels of wespen, breder dan de ons bekende en met een grote gele vlek op de rug, die tussen de tegels uit de grond komen: later vertelt Mariline dat het grondwespen waren, die weinig tot steken geneigd zijn.

De rest van het gezelschap bezocht deze ochtend Bort les Orgues en bekeken de als het ware in rotsen uitgehouwen orgelpijpen en gingen schuitje varen over het stuwmeer.

Na de lunch gaan we naar Salers. Er is geen bus met chauffeur, maar met het rammelbusje van Renouveau en JL aan het stuur en met de auto van Harry die 4 passagiers in zijn auto meeneemt, kan de hele club de uitstap meemaken. Harry merkt al direct hoe JL aan het scheuren is, maar doet daar (gelukkig) niet aan mee. In Salers aangekomen, blijkt dat behalve JL als permanente gids ook een gids in Salers klaar staat om ons rond te leiden. Er ontstaat gemor onder het volk, want de meesten dachten nu toch eens een vrije middag te hebben o.a. om te winkelen. Na enige discussie wordt duidelijk gemaakt dat de rondleiding niet lang zal duren en dat er tijd over zal blijven om te winkelen. Iedereen schikt zich er al dan niet van harte in en in het kielzog van de gids maken we een tour door het stadje.

In de 11^e eeuw was er een kasteel van een baron de Salers, waaromheen na verloop van tijd een klein stadje ontstond. In 1428 kreeg het stadje het recht om het hoogste deel ervan te versterken en zo te beschermen tegen aanvallen van Hugenoten. Enkele stadspoorten die nu nog bestaan wijzen daar nog op. Op bevel van de koning is het kasteel in de 17^e eeuw afgebroken, na de veroordeling van de toenmalige baron van het kasteel. Nu is eigenlijk alleen nog het toegangshek te zien.

Door een edict van Koning Henri II in 1550 werd Salers een juridische en administratieve zetel. De voorbijge glorie van Salers is nog te zien aan de Renaissance architectuur die dateert uit dat tijdperk van de "Bailliage des Hautes Montagnes d'Auvergne". (bailli = baljuw, schout of drost) Het was dus de rechtbank voor het gebied van het hooggebergte van Auvergne. In de kerk, gewijd aan Sint Mathieu, is een graflegging te zien. Deze beelengroep dateert uit de 15^e eeuw. Ook hangen er tapijten van D'Aubusson uit de 17^e eeuw.

Als we tot slot van het uitzicht op de omgeving genoten hebben, kan er gewinkeld worden. Enkelen lopen nog even binnen bij Pamela Jacobs, een Française die met een Nederlander getrouwd is, en een winkeltje drijft in kleding van door haar echtgenoot handgeweven zuiver katoen. Zij ontwerpt de truitjes, vesten, jurken omslagdoeken. We kopen deze keer niets, maar zij zegt het leuk te vinden om weer eens Nederlands te kunnen spreken. Op een kruising van straten lijkt er een opstootje te zijn, er blijkt uiteindelijk niets aan de hand: het is Pita die een hoed aan het kopen is, geholpen door een ijverige winkelierster die in Pita een ideaal proefkonijn ziet voor het showen van haar hoeden. Een en ander wordt door loslopende VVA-ers gadeslagen, van commentaar voorzien, het wordt gefotografeerd en gefilmd, kortom een dolle boel.

Ik ga met Johan en Mieke naar een winkeltje waar ze koeken (carré de beurre) bakken en verkopen, die al vele malen de prijs voor de beste kwaliteit hebben gekregen. Die prijs heet de Goudot d'or. Daarnaast bestaat er nog de Goudot d'argent en Goudot de bronze. Het verklaart

achteraf het verhaal van JL, dat hij een paar dagen eerder in de bus had afgestoken: dat de naam Goudeau, hij duidde op "onze Goudeaus", stond voor kwaliteit. Dat wisten wij natuurlijk al, van Goudot weten we het nu ook.

Met de gedane inkopen (o.a. hoeden, handschoenen, koeken, boeken, kaas) ging het nu per busje en auto naar La maison de la Vache. Nu krijgen wij te horen en te zien hoe de fokkers en de veehouders met de Salers koeien omgaan.

Het salers ras is erg sterk en het kan zowel hoge als lage temperaturen goed doorstaan. Veeartsen zijn niet nodig om bij de geboorten van de kalfjes te helpen. De zomermaanden brengen koeien en kalfjes door op de zomerweiden (estives). De kalfjes zijn in het voorjaar nog niet sterk genoeg om daar naartoe te lopen. Zij worden dan ook van hun moeder gescheiden en met veeauto's naar hun zomerverblijf gebracht. Daar vinden ze hun moeder terug. Ze herkennen elkaar aan reuk en geluid. Dat de kalfjes bij hun moeder blijven, is ook noodzakelijk om de koeien te kunnen melken. Als ze hun kalf niet bij zich hebben, geeft de koe geen melk. Eerst laat men dus het kalf wat drinken en pas dan kan er gemolken worden. Hoewel de salerskoeien veel waard zijn, zijn het geen echte melkkoeien. De melk wordt vooral gebruikt voor het maken van kaas. Het vlees van het salers ras is beroemd om zijn kwaliteit.

Na de rondleiding wordt ons een heerlijk likeurtje aangeboden en wat droge worst, hetgeen zeer goed smaakt. Ook hier kunnen we nog producten kopen. Sterke drank, kazen, worsten, jam, koeken allemaal Salers-produkten. Vervolgens rijdt JL met het busje via het ziekenhuis van Mauriac, naar Miraflor. Ilonka heeft al een paar dagen last van een insectenbeet, die met de dag wat groter en steeds roder wordt. Ze gaat nu met Pieter langs de spoedhulp. Ik zit in de auto van Harry, die op mijn verzoek eerst nog langs Anglards de Salers rijdt. An heeft ontdekt dat de ouders van de naar Nederland geëmigreerde Jean Jacques Dumas in de omgeving van dat plaatsje hebben gewoond en dat in het kerkje daar eerdere kinderen van hen zijn gedoopt. Het is er heerlijk rustig. Slechts twee plaatselijke bewoners zitten voor hun huis wat te praten. Terwijl Pita, Miep en Max in de auto blijven zitten, maken Harry en ik een rondje om de kerk, waarbij we twee gebroken ruitjes ontdekken. Zo lukt het ons toch om een blik in de kerk te werpen. Harry maakt foto's. Uit het bord met de mistijden zien we dat de kerk nog slechts 1 maal per 4 weken in gebruik is. Wat verderop zie ik een bijzonder gebouw, het blijkt het chateau de la Trémolière te zijn. Uiteraard op dat late tijdstip (het is ca half acht) gesloten. Hier hangen wandtapijten van D'Aubusson waarop allerlei dieren staan afgebeeld, zogenaamde bestiaires. Na een rondje door de kasteeltuin gaan we naar de auto. Op Miraflor zijn de anderen al aan het verlate diner begonnen. Wij schuiven aan en kort daarna komen Ilonka en Pieter terug van het ziekenhuis. Ze worden met gejuich begroet. Ilonka heeft wondroos en moet een antibiotica kuur doen.

Na deze volle dag is er ook nog een dansavond. Een dansgroep van kinderen en volwassenen in klederdracht, La Miremontaise genaamd, treden op voor de vakantiegangers. Helaas heb ik het zelf niet gezien (al te moe en dus naar bed), maar de geluiden die ik van enkele VVA-ers heb opgevangen, waren alle positief: variërend van "wel leuk" tot zeer "authentiek en ontroerend". Aan het eind van de avond werd JL door Frits bedankt voor de door hem geleverde inspanningen met overhandiging van een envelop met inhoud.

Zaterdag 23 juni: Vertrek

Ad en Ben waren al weg. Frits, Virginie en Ineke vertrekken direct na het ontbijt. Niet met de eigen auto (de problemen blijken nog steeds niet opgelost), maar met een taxi naar het vliegveld. Een latere vlucht was helaas niet mogelijk, waardoor ze niet in de bus met de overige VVA-ers konden meerijden. Als laatste van de automobilisten vertrokken Harry, Pita en Miep na uitvoerig afscheid in de hal van Miraflor en uitgewuifd door mij. De meesten van de vliegers gingen nog even naar Mauriac om wat eten voor onderweg in te slaan. Om 12.30 vertrok het resterende gezelschap naar Clermont, waar ze 2 uur later arriveerden. Iedereen was ineens erg rustig, een anticlimax na zoveel gezelligheid. Na lang wachten was het bagage inleveren, weer wachten en om 17.00, zelfs eerder dan gepland, ging het richting Parijs. Op Charles de Gaulle speelde ongeveer dezelfde taferelen af als op de heenweg. Er bleef wel tijd over om wat te drinken of eten. In het vliegtuig was de groep wat meer verspreid geplaatst. We kregen een drankje en een zoetje of een zoutje en de stemming steeg weer. Nog even de schrik dat Paul zijn portemonnee kwijt dacht te zijn, maar dat was snel opgehelderd. Daarna was het bagage pakken en dan met de afhalers, of met een taxi op huis aan.

Tot Slot

Het bestuur verdient weer veel lof voor alle inspanningen om de reis te organiseren en het samenstellen van een programma. Daarbij moest Frits ook tijdens de vakantie regelmatig voor de belangen van de VVA opkomen: het probleem met het vervoer moest worden opgelost, het uitvoeren van het programma bewaakt, JL ervan afhouden om ook tijdens de familiedag te gidsen en daarbij ook nog de hele week de zorgen om zijn eigen auto goed gerepareerd te krijgen, wat toen overigens niet is gelukt. Dus extra veel dank en alle lof voor hem. Daarbij dient ook Virginie als steun en toeverlaat en als invalhulp bij het tolken te worden betrokken. Het overgrote deel van het tolken is gedaan door Ineke, Canadese van Nederlandse komaf, met kennis van Engels, Frans en Nederlands. Zij had zich onmiddellijk bereid verklaard om als tolk op te treden. Al snel was duidelijk zij het goed kon vinden met Jean-Luc, hetgeen de samenwerking ten goede kwam. Ook zij verdient veel dank voor al haar inspanningen.

Wiet en Anna Josso waren er deze keer niet bij. Zij hadden afgezegd, omdat Wiet een medische ingreep moest ondergaan. Vandaar ook dat hij mij gevraagd had het verslag te schrijven. Gelukkig zijn de medische behandelingen nu achter de rug en rest er nog fysiotherapie en van tijd tot tijd controle. Maar met het goede eindresultaat hopen wij hem en Anna nog vele jaren in ons midden te zien.

Riet Dumas

Nawoord.

De redactie is Riet heel dankbaar voor haar mooie verslag, waarmee toch weer een wapenfeit van de VVA in de annalen kan worden bijgeschreven.

We hebben het zelfs zó kunnen plooiën dat ook een aantal foto's, die zij maakte is opgenomen, al moet worden toegegeven dat de kwaliteit als gevolg van het zwart/wit kopiëren aan duidelijkheid wat moet inboeten, maar dat zal op onze najaarsvergadering op zondag 11 november 2012 in De Bilt met de DVD die Paul Luscuere heeft samengesteld ruimschoots goed gemaakt worden.